

CREDINȚA STRĂBUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ♦ Anul XXVIII ♦ Nr. 8 (389) ♦ AUGUST 2018

◆ Pelerinaj cappadocian (VIII) Sfârșitul călătoriei

Dar ce este Muzeul Mozaicurilor la urma urmei? Este vechea Sală de Aur a Palatului Imperial. Sălile actuale, descoperite prin 1930, fac parte din sutele de săli decorate cu mozaicuri ale Marelui Palat.

» Pagina 4

◆ Sărbătoarea Schimbării la Față în datinile și tradițiile populare românești

Pentru satul românesc, ziua de 6 august și acest praznic împărătesc prin care Biserica cinstește evenimentul de pe Muntele Tabor reprezintă hotarul dintre vară și iarnă.

» Pagina 5

◆ Din viața Eparhiei

- „Tabăra de acasă”, la Sighișoara
- Moment aniversar, la Mănăstirea Râmeț
- Tabăra de vară, la Lunca Bradului
- Adunarea festivă a celui de-al 41-lea Congres al Asociației Generale a învățătorilor din România

Paginile 2-3

◆ Varia

- Au fost restaurate opt manuscrise rare din Biblioteca Patriarhiei Alexandriei
- Sfântul Tihon din Zadonsk
- Mănăstirea Sfânta Tecla din Siria a fost redeschisă
- Praznicul Schimbării la Față în viața monahului aghiorit

Pagina 7

Eveniment comemorativ dedicat marelui bărbat al Unirii, George Pop de Băsești

În contextul Anului comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918, gândurile noastre de recunoștință se îndreaptă spre bravii înaintași ai neamului nostru, care au luptat pentru unitatea, libertatea și demnitatea poporului român. Visul de aur al tuturor românilor s-a împlinit la 1 Decembrie 1918, prin alipirea Transilvaniei la Țara-Mamă. În urmă cu 100 de ani, peste 130.000 de oameni se îndreptau spre cetatea de glorie a lui Mihai Viteazul pentru a fi părtași celei mai mari binecuvântări revărsate asupra națiunii române. În fruntea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia s-a aflat ilustrul om politic, George Pop de Băsești, un neobosit luptător pentru întregirea țării și care reprezintă „un capitol de istorie națională”, după cum se exprima poetul Octavian Goga.

Având deosebitul privilegiu de a fi martorii Centenarului Marii Uniri din 1918, trăim cu emoție evenimente încărcate de profunde semnificații patriotice și recapitulăm istoria devenirii noastre

naționale. Depănarea anamnetică a acestui fir roșu al istoriei ne relevă exemple autentice de iubire față de țară, printre care, la loc de cinste, se află marele bărbat George Pop de Băsești. După îndelungi osteneli, apăsât

de numărul anilor, „badea George” se îndrepta spre Alba Iulia pentru a conduce lucrările Marii Adunări. Astăzi, la 100 de ani de la acel moment, prin pronia divină, pe tronul chiriarhal al Alba Iuliei se află tot un

fiu al Băseștiului, Arhiepiscopul Irineu Pop, vrednic urmaș al înaintașului său, care slujește cu râvnă apostolică și cu dragoste părintească poporul român și Biserica străbună.

Într-un veritabil gest de gratitudine, în Duminica a XII-a după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a poposit în satul natal, Băsești, unde a organizat un frumos eveniment comemorativ dedicat ilustrului său înaintaș, George Pop. Sărbătoarea a început în biserică parohială „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, unde Arhipăstorul nostru a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie și a rostit cuvântul de învățătură. La finalul slujbei, toți cei care au fost prezenți au primit în dar o iconiță pe lemn reprezentând pe Mântuitorul Iisus Hristos și câte un exemplar din lucrarea *George Pop de Băsești – tribun memorandist și luptător pentru libertate și unitate națională*, scrisă în acest an de către Părintele Arhiepiscop Irineu.

Pr. Oliviu Botoi
» continuare în pag. 2

Cuvântul
ierarhului

Sufletul căldicel al creștinului

CIM
YIK

Cei care cred că trăiesc întru Domnul sunt amenințați de o mare primejdie. Aceasta este *rutina*, în spatele căreia riscă să se instaleze insidios nepăsarea. Omul riscă să aibă un suflet căldicel atunci când se obișnuiește cu vreun așa-zis „păcat mititel”. Căldicel nu este sufletul care trăiește lipsit de har, nici cel care a comis un păcat venial din slăbiciune și fără dorința de a-l face. De acest tip de greșeli nu este scutită nicio ființă omenească, aceasta fiind marcată de pata păcatului strămoșesc. Chiar sfinții nu erau scutiți de greșeli ușoare, pentru a se smeri și pentru a înțelege că, fără harul lui Dumnezeu, ei ar putea cădea chiar în greșeli foarte grave.

Sufletul căldicel este cel care, în mod conștient și voluntar, cade adeseori în păcate veniale: minciuni, acte de nerăbdare și imprecății voluntare. Unii vor spune: acestea nu se pot evita. Fals! Aceste greșeli pot fi evitate, cu ajutorul lui Hristos, de către sufletele hotărâte să sufere chiar și moartea mai bine decât să comită, deliberat, un singur păcat, oricât de mic ar fi el. Precum afirmă Isaia Pustnicul, „neglijarea celui mai mic lucru în aparență păgubește rodul omului neglijent”. Însă sufletele eroice ascultă îndemnul înțelep-

tului biblic: „Prindeți vulpile cele mici care strică viile, căci viile noastre sunt în floare” (Cântarea Cântărilor 2, 15).

„Vulpile mici” sunt lucrurile reprobabile care se introduc foarte ușor în viața credinciosului și fac multe pagube. Iată câteva „vulpile mici”. Mai întâi sunt mândria și desertăciunea, care răpesc puterea vieții duhovnicești. O altă „vulpă mică” este indispoziția, care apare atunci când nu ne merge cum am vrea noi sau nu ni se împlinesc rugăciunile. Îndoiala și frica sunt „vulpile mici” care n-ar avea putere acolo unde există credință și iubire (cf. Mc. 5, 36; I In. 4, 18). Plăcerea firii pământești este o „vulpă mică” care ne face să regresăm în viața duhovnicească. Ultima „vulpă mică” pe care o mai amintesc este nerăbdarea, care, dacă nu o biruim, aduce mânie și ceartă.

Orice obicei prost face să se piardă chiar și rușinea, îi orbește pe păcătoși în așa fel încât ei nu văd răul pe care-l fac și nici ruina pe care aceasta le-o cauzează. Când te obișnuiești cu păcatul, oricât de mititel ar fi el, ajungi la orbire sufletească. Să privim la un geam murdar și plin de pete. Lumina soarelui nu poate trece prin el. Tot astfel, într-o inimă plină de mici pete, lumina lui Hristos nu poate pă-

trunde pentru a face persoana respectivă să vadă spre ce prăpastie se îndreaptă. Da, omul încăpățânat în prostul său obicei, fiind lipsit de lumina lui Hristos, merge din greșală în greșală și se pierde pentru că nici măcar nu are de gând să se corecteze. E ca un animal lipsit de rațiune care se supune simțurilor, ignorând faptul că „cine socotește că greșelile lui sunt mici, acela cade în altele mai rele decât cele dintâi”, precum zice Sfântul Isaac Sirul.

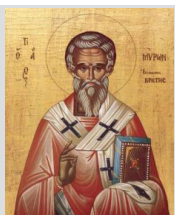
Inima căldușă devine impermeabilă la ploaia cerească a harului și, astfel, nu poate să dea roade. Această ploaie de haruri sunt inspirațiile, remușcările și frica de Dumnezeu. Dar, în loc să tragă foloase din această ploaie de haruri, căindu-se de păcatele sale și corectându-se, păcătosul înrăit continuă să păcătuiască. Sufletul căldicel spovedindu-se, mărturisește mereu: critici, minciuni, nerăbdare - păcate minore (vulpile mici). Dar el continuă să păcătuiască și se afundă, astfel, în prăpastia păcatului, la fel ca unele animale care se tăvălesc cu plăcere în mocirlele cele mai murdare și mai dezgustătoare. Sufletul, obișnuit cu un viciu, comite aproape întotdeauna același păcat chiar și în ceasul morții. Iată de ce Bătrânul Ioil din Kalamata (†1966) ne spune: „Multele

noastre păcate mici sunt mai rele decât un păcat mare, pentru că trec neobservate și nu ne îngrijim să ne îndreptăm”.

Continuând să păcătuiască mereu, inima se împietrește tot mai mult, și o astfel de inimă împietrită se va lavi de dificultăți la sfârșitul vieții acesteia. Să ne fie limpede că Dumnezeu îndurărilor revărsa mila Sa în suvoaie, dar până la un punct. El nu pedepsește, ci refuză ajutorul harului, în special din cauza nerecunoștinței pe care credinciosul o manifestă față de binefacerile dumnezeiești. În felul acesta, inima omului rămâne împietrită. Nu Domnul împietrește inima omului inspirându-i răul. Vedem cum soarele solidifică apa, transformând-o în gheață, când razele sale, voalate de nori, nu se mai răspândesc pe pământ. Tot astfel, Domnul nostru refuză sufletului îndurarea, încât acesta este lipsit de harul convertirii, al pocăinței. Așadar, să nu întoarcem spatele milostivirii divine care se poate transforma în respingere dreaptă. Aceasta ne-o spune răspicat Sfântul Apostol Pavel: „Nu vă amăgiți; Dumnezeu nu Se lasă batjocorit, căci ce va semăna omul, aceea va și seceră” (Gal. 6, 7).

† IRINEU
Arhiepiscop al Alba Iuliei

✱ Sinaxarul lunii August

Sfântul Mucenic Miron preotul

Sfântul Miron preotul a trăit în Ahaia, pe vremea împăratului păgân Deciu (201-251), iar în acel ținut, statutul de ighemon era deținut de către Antipatru. Acest sfânt al Bisericii era de neam cinstit și bogat, bun la obicei și având dragoste fierbinte către Dumnezeu și către oameni, fiind cu toată viața plăcut lui Dumnezeu.

Iar în ziua Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, intrând Antipatru în biserică pentru a prinde pe cei adunați și să-i schingiuiască, Sfântul Miron, umplându-se de răvnă, a defăimat pe ighemon cu muștrări și l-a ocărât. Deci l-au prins, l-au lovit cumplit și, spânzurându-l de un lemn, l-au strujit cu unghii de fier și l-au ars cu foc. Și fiind aruncat într-un cuptor încins, a ieșit foc din cuptor și a ars 150 de slugi păgâne, care stăteau împrejur. Sfântul însă era păzit cu darul lui Hristos și binecuvânta pe Dumnezeu, stând viu și nevătămat în mijlocul cuptorului. Și se vedeau în văpaie sfintii îngeri înconjurându-l și prefăcând focul în răcorire.

Apoi, cuptorul stingându-se și sfântul ieșind din el fără

vătămare, îl sileau să se închine idolilor. Nesupunându-se el, ighemonul a poruncit, ca de la umeri și până la picioare să i se jupuiască pielea cu o unealtă de tortură formată din curele. Dar mucenicul, răbdând cu tărie aceste chinuri, în semn de afront în fața asupritorului, a rupt una dintre curele și a aruncat-o la picioarele ighemonului. Deci iarăși a fost lovit cu unghii de fier peste trup, apoi a fost dat fiarelor spre mâncare, dar sfântul a rămas nevătămat. Văzându-se ighemonul Antipatru rușinat de Miron, răbdătorul de chinuri al lui Hristos, s-a umplut de mânie și de nebunie și s-a sinucis, pierind cu sunet și dându-și necuratul său suflet diavolilor în iad spre chinul veșnic.

Iar Sfântul Mucenic Miron a fost dus în cetatea Cizicului, și acolo, tăindu-i-se capul, s-a sfârșit, dându-și sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu. Luând astfel cu-nună mucenicească, a intrat întru bucuria Domnului său. Pentru nevoințele sale, Biserica Ortodoxă îl prăznuiește în fiecare an la data de 17 august.

✱ TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA AUGUST

» continuare în pag. 5

Sărbătoarea Schimbării la Față în datinile și tradițiile populare românești

Dacă luna iulie este presărată de superstiții și de obiceiuri prin care țaranul român încearcă să nu supere divinitatea și stihii-le naturii, pentru ca recoltele sale să evolueze firească, luna august, cunoscută și sub numele de *gustar* sau *secelar*, este una a abundenței, în care se culeg legumele, fructele și recoltele de diferite feluri. În această lună plină de belșug, avem și două dintre cele 12 Praznice Împărătești ale Bisericii: *Schimbarea la Față* (6 august) și *Adormirea Maicii Domnului* (15 august). În următoarele rânduri ne vom referi la modul în care prima dintre cele două sărbători menționate este percepută în viața satului românesc.

Sărbătoarea Schimbării la Față este cunoscută în popor sub diferite nume: 1. *Obrejanie*, denumire ce provine de la

cuvântul slavon *obrejenie*, ce definește acțiunea de transformare și de schimbare; 2. *Pobrejenia* sau *Probojeni*, apelativ ce vine de la verbul popular „a proba” (provenit tot din slavonă), ce înseamnă *a ocări* sau *a certa*. Sfântul Ierarh Antim Ivireanul, în *Didahiile* sale, oferă un înțeles al acestei sărbători mult mai profund din punct de vedere teologic, numind-o *Dumnezeiasca și înfricoșătoarea înfrumusețare a lui Hristos*.

Pentru satul românesc, ziua de 6 august și acest praznic împărătesc prin care Biserica cinstește evenimentul de pe Muntele Tabor reprezintă hotarul dintre vară și iarnă. De acum, natura și mediul înconjurător intră într-un proces de schimbare, atmosfera se răcește treptat și roadele câmpului se adună și se depozitează pentru anotimpul de iarnă.

✱ LUNA AUGUST ÎN ISTORIE

4 august 1919: Armata română a ocupat Budapesta, în cadrul războiului româno-ungar de la 1919;
5 august 1922: La Siliștea-Gumești, județul Teleorman, s-a născut Marin Preda, novelist, romancier, scriitor și director de editură;
11 august 1456: A murit, răpus de ciumă, Ioan de Hunedoara (Iancu de Hunedoara), la Zemun, lângă Belgrad;
17 august 1872: La Bujoru, comitatul Caraș-Severin, s-a născut Traian Vuia, inventator român, pionier al aviației mondiale, care în 1906 a realizat primul zbor autoprofusat;
19 august 1881: În localitatea Liveni, Botoșani, a văzut lumina zilei George Enescu, compozitor, violonist, pedagog, pianist și dirijor;
24 august 1865: S-a născut Ferdinand I de Hohenzollern-Sigmaringen, rege al României în perioada 1914-1927;
30 august 1877: S-a desfășurat cea de-a treia bătălie de la Plevna, una dintre cele mai mari bătălii ale Războiului de Independență a României.

» continuare din pag. 1

Eveniment comemorativ dedicat marelui bărbat al Unirii, George Pop de Băsești

În continuare, credincioșii băseșteni și soborul de preoți în frunte cu Ierarhul nostru s-au îndreptat spre casa memorială a marelui bărbat al Unirii, George Pop. Aici, a fost oficiată o slujbă de pomenire pentru sufletul strălucitului om de stat, după care Chiriarhul Alba Iuliei a rostit un cuvânt impresionant despre personalitatea „bătrânului nației”. Înaltpreasfinția Sa a reliefat trei aspecte care au caracterizat viața lui George Pop și au împodobit profilul spiritual al acestuia. În primul rând, s-a vădit ca fiind un creștin virtuos cu o credință puternică în Dumnezeu. În al doilea rând, s-a

remarcat drept un patriot luminat care a urmărit cu tenacitate interesele poporului pe care îl reprezenta. În al treilea rând, a fost perceput de toți ca un filantrop generos care îi ajuta, prin diferite mijloace, pe cei aflați în lipsuri.

În finalul cuvântării rostite, Întâistătătorul Eparhiei noastre a spus: „George Pop de Băsești a fost un adevărat ucenic al lui Hristos prin activitatea sa complexă pusă în slujba lui Dumnezeu și a oamenilor. Deși a trecut în veșnicie, «faptele îl însoțesc» (cf. Apoc. 14, 13), în sensul că binele pe care l-a făcut nu a murit. O stea luminoasă, chiar dacă rămâne ascunsă pri-

virilor noastre, nu se stinge niciodată. Tot așa, candela strălucitoare a sufletului său curat și bun continuă să răspândească lumină, chiar dacă el ne-a părăsit demult. Noi simțim că, spiritual, ne stă alături și că puterea cuvintelor și a faptelor sale se răsfrânge asupra multor inimi românești. Chipul său moral reprezintă un imbold pentru a ne iubi Patria, a lucra cu hărnicie pentru propășirea ei și a vieții în comuniune frățească, păstrându-ne identitatea noastră etnică, în climatul haric al iubirii creștine și al omeniei românești”.

✱ Pr. Oliviu Botoi

Curs de orientare turistică, la Bistra Mureșului

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, în miez de vară, a avut loc, în localitatea Bistra Mureșului, un concurs de orientare turistică destinat copiilor și tinerilor de pe valea Mureșului superior. Au participat peste 100 de copii din majoritatea parohiilor din zonă, dar și din municipiul Reghin. Organizatorii evenimentului au fost parohia Bistra Mureșului și Centrul catehetic „Sfântul Pantelimon” din cadrul parohiei.

Evenimentul a debutat cu o scurtă rugăciune săvârșită în biserică

din Bistra Mureșului de către părințele Claudiu Chiorean, Inspector de religie al județului Mureș, apoi toți copiii și însoțitorii s-au îndreptat spre locul special amenajat pe valea Bistrei, la Cantonul Rădău, din cadrul Ocolului Silvic Răstolița. Aici, într-un cadru natural superb, în mijlocul naturii, organizatorii evenimentului au explicat copiilor regulile concursului de orientare turistică. Reprezentantul Crucii Roșii al județului Mureș, doamna Magda Bercea, și voluntarii participanți au arătat normele de bază în cazul unui accident

în pădure, iar profesorii prezenți au împărțit copiii pe grupe și au desemnat câte un răspunzător.

Toate echipele a avut de parcurs un traseu prin pădure, urmând indiciile organizatorilor care au pus strategic unele obiecte ascunse spre a fi găsite conform indicațiilor, echipa câștigătoare fiind aceea care urma să găsească toate obiectele sau cât mai multe dintre ele. Apoi, participanții s-au jucat, au cântat și s-au implicat în câteva activități frumoase alături de profesorii prezenți. La final, au fost premiați toți participanții, în funcție de echipa din care au făcut parte, primind în dar dulciuri și cărți.

Alături de părintele inspector Claudiu Chiorean au mai fost prezenți un număr de peste 10 preoți, în frunte cu părintele protopop Valentin Vârva. De asemenea, au mai participat doamna director a Bibliotecii Municipale Reghin, Sorina Bloj, precum și domnul viceprimar al comunei Deda, Marius Teodor Ceontea.

✱ Pr. Sergiu Andone

„Tabăra de acasă”, la Sighișoara

În perioada 30 iulie - 3 august a.c., cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, s-a desfășurat, la Sighișoara, o școală de vară originală, sub numele de „Tabăra de acasă”. Acțiunea, finanțată de către Consiliul Municipal Sighișoara, a fost concepută și derulată de parohia Sighișoara VII și Școala Gimnazială „Zaharia Boiu”, în cadrul parteneriatului „Biserica mai aproape de Școală”. Concret, în spațiul oferit cu generozitate de către unitatea școlară, un grup de 15 copii de vârstă școlară mică s-au bucurat de o serie de activități educativ-recreative timp de 5 zile, câte 4 ore pe zi. Au participat la jocuri inedite, dar și la clasicele jocuri pe care și părinții lor le-au cunoscut când erau copii.

Deoarece ne aflăm în anul Centenarului Marii Uniri, cei mici au învățat și au cântat Imnul național și frumosul cântec de luptă „Treceți batalioane române Carpații”. În fiecare zi le-a fost prezentat câte un moment al istoriei, care a ținut trează dorința de unire a românilor, sau a contribuit direct la împlinirea acestui vis secular. Rând pe rând, au fost evocate personalități istorice precum Mihai Viteazul, Alexandru I. Cuza, Carol I, sau Eremia Grigorescu, adevărate embleme ale patriotismului și devotamentului față de ideal. Entuziaștii participanți au fost îndemnați să coloreze, să realizeze avioane de hârtie sau să confecționeze drapelul patriei din hârtie colorată. Au fost

ajutați să își biruiască stângăcia de către cele 4 voluntare implicate în proiect, eleve ale Școlii Gimnaziale „Zaharia Boiu” și ale Liceului Teoretic „Mircea Eliade”, coordonate de către doamna profesoară Anca-Victorița Fusaru.

Tabăra s-a încheiat cu un moment emoționant, în care fiecare copil a fost chemat în fața celor care i-au devenit prieteni și a fost apreciat de către coordonatorul proiectului, care le-a înmănat tuturor câte un mic pachet cu dulciuri, ca o amintire a frumoaselor clipe trăite împreună.

Gândit cu scopul de a oferi copiilor o alternativă la timpul petrecut în casă în compania device-urilor, care tind să se joace în locul lor, precum și ocazia de a se juca ei înșiși unii cu alții, considerăm că proiectul „Tabăra de acasă” a fost un succes. Cei mici au trăit o gamă largă de stări emoționale, încheiate într-un ton unanim de bucurie, au trecut prin experiențe constructive noi și au legat frumoase prietenii.

Tabăra se află la a doua ediție, iar organizatorii își propun, pentru viitor, extinderea ei la vârste școlare mai mari și la mai multe serii de beneficiari.

✱ Pr. Mircea Fusaru

Moment aniversar, la Mănăstirea Râmeț

Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a participat, sâmbătă, 4 august 2018, la evenimentul aniversar organizat cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la salvarea vechii biserici a Mănăstirii Râmeț, prin ridicarea acesteia cu 2,8 metri. Evenimentul a debutat la ora 10:00, prin oficierea slujbei Parastasului pentru cei care s-au mutat la Domnul și au fost implicați în operațiile de ridicare a lăcașului de cult. După acest moment, Părintele Arhiepiscop Irineu a rostit un cuvânt despre importanța momentului: „În anul acesta, la 8 august, se împlinesc 30 de ani de la salvarea și restaurarea

bisericii vechi a Mănăstirii Râmeț, biserică zidită la sfârșitul secolului al XIII-lea sau la începutul secolului al XIV-lea pentru eremiții care trăiau în acest loc încă din anul 1200. Acest act de restaurare, admirabil și laudabil, s-a datorat sânguinței pastorale a vrednicului de pomenire Episcopul Emilian Bîrdaș, un mare iubitor al gliei străbune și al patrimoniului nostru etnic.

În august 1988, monumentul arhitectonic de la Râmeț a fost salvat printr-un complicat proces de ridicare și translație, realizat de către domnul prof. dr. ing. Eugeniu Iordăchescu. Fiind acum de față, îi mulțumim și-i aducem un

respectuos omagiu pentru că a scăpat această veche biserică de degradare totală și de distrugere sigură. Totodată, ne amintim cu drag de toți membrii echipei care au lucrat sub conducerea domnului inginer.

Să fim foarte conștienți că este vorba de biserica Mănăstirii Râmeț, unul dintre cele mai vechi așezăminte călugărești din Transilvania. De-a lungul timpului, această mănăstire a fost ocrotită de vestiți mitropoliți și de bravi domnitori precum Radu cel Mare, Matei Corvin și Mihai Viteazul, având un însemnat rol religios, național, educativ și cultural.

Monumentul bisericesc, salvat și restaurat în urmă cu trei decenii, este o mărturie în piatră despre păstrarea Legii creștine în vremuri vitrege și despre organizarea noastră eclezială, precum arată inscripția din 1377, în care apare numele Arhiepiscopului Ghelasio, canonizat în anul 1992. Privind astăzi această biserică, noi primim îndemn să prețuim trecutul nostru istoric și să ținem aprinsă candela spiritualității noastre ortodoxe și românești”.

✱ Pr. Oliviu Botoi

Tabără de vară, la Lunca Bradului

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, s-a desfășurat, în perioada 8-9 august a.c., tabăra de vară din cadrul Asociației „Sfântul Stelian” din Lunca Bradului, organizată de către părintele Vasile Sorin Burian, parohul comunității ortodoxe din această localitate. Au participat 18 copii din parohiile de pe valea Mureșului: Luieru, Săcalu de Pădure, Idicel Sat, Idicel Pădure, Vătava, Rușii-Munți, Sebeș, Pietriș, Deda, Filea, Bistra Mureșului și Ciubotani.

Deschiderea taberei a avut loc în data de 8 august în biserica din Lunca Bradului unde,

după o rugăciune de binecuvântare, părintele paroh a prezentat celor prezenți, copii, părinți și preoți, programul, rolul și scopul taberei. În acest sens, a fost subliniat faptul că cele două zile de relaxare reprezintă pentru copiii participanți o recompensă pentru rezultatele deosebite la învățătură pe care le-au avut în anul școlar care a trecut, dar și motivație pentru a obține rezultate meritorii și în anul școlar ce va urma.

După ce copiii au ajuns la Lunca Bradului au început activitățile propuse pentru această tabără de vară. În prima zi, copiii au vizitat fabrica de lemn și

muzeul etnografic din localitate. Ziua a doua, a prilejuit o excursie în care copiii au vizitat: Mănăstirea „Sfântul Ilie” din Toplița, Mănăstirea Moglănești, biserica romano-catolică din Ditrău, Lacu Roșu, Cheile Bicazului și barajul de acumulare Bicaz.

Tabăra de vară din Lunca Bradului se încadrează în planul activităților grupului cultural-religios al Protopopiatului Ortodox Reghin și al centrului de activități cu tinerii din Bistra Mureșului, coordonat de către părintele Sergiu Andone.

✱ Pr. Cosmin Maftci

Adunarea festivă a celui de-al 41-lea Congres al Asociației Generale a Învățătorilor din România

Miercuri, 8 august a.c., la Casa de Cultură a Studenților din Alba Iulia, a avut loc adunarea festivă a celui de-al 41-lea Congres al Asociației Generale a Învățătorilor din România. În perioada 6-9 august, Cetatea Marii Uniri a găzduit Congresul cadrelor didactice din România și al cadrelor didactice de etnie română de peste hotare, la care au luat parte câteva sute de învățători, educatori, profesori de gimnaziu și liceu din toate județele României, din Republica Moldova (inclusiv regiunea nistreană), regiunile Cernăuțului și

Odessa din Ucraina, și din Serbia, dintre Timoc și Moravia.

Printre invitații acestui eveniment deosebit s-a numărat și Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu, care în debutul festivității a săvârșit rugăciunea de binecuvântare a lucrărilor congresului, după care a rostit un vibrant cuvânt, prin care a elogiat misiunea nobilă a dascălilor.

Adresându-se numeroaselor cadre didactice, Ierarhul nostru a spus: „Învățătorii legau școala de viață și de societate, încât slujirea învățătorilor nu este o meserie sau

o profesie, ci o misiune sfântă care cere jertfă. Sfântul Ioan Gură de Aur întreabă: «Care artă este egală cu arta educației? Niciuna. Cel ce o practică – adaugă el –, trebuie să fie foarte talentat, ca un pictor și ca un sculptor». Învățătorul este cel care înalță efigia intelectuală și spirituală a unui om. Și aceasta, desigur, va căpăta strălucire și valențe noi, în clasele IV-VIII, la liceu, la facultate și chiar la doctorat. Dacă Biserica te pregătește pentru veșnicie, și mă refer la slujitorii consacrați, episcopi și preoți, dascălii, și prin extensivă profesorii, te pregătesc pentru viață, însă nu e ușor. Se cere o dăruire de sine totală, integrală, se cer virtuți ca acestea învățătorului: tact, perseverență, rabdare și exemplul personal. Acesta din urmă contează mult, precum spuneau anticii: «exempla trahunt», adică exemplele atrag, influențează pozitiv sau înrăușesc. Fără o educație bună nu este o artă de a trăi. Acum înțelegeți cât de nobilă, cât de glorioasă este menirea domniilor voastre”.

✱ Adrian Lazăr

Evenimente

Tabăra de vară „Lumină, tradiție, credință”, ediția a X-a, la Reghin

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, în perioada 30 iulie-3 august 2018, s-a derulat proiectul „Lumină, tradiție, credință”, ediția a X-a, sub genericul „Odoare scumpe din suflete curate”. Activitatea de față a fost susținută de Școala Gimnazială „Alexandru Ceușianu” din Reghin și coordonată de părintele inspector Claudiu-Dorin Chiorean, dimpreună cu profesorii Stela Iacob, Daniela Friciu, Ana-Maria Chiorean și Simona Feldrihan, în parteneriat cu Parohia Ortodoxă Voivodeni Gliga și cu Protopopiatul Ortodox Reghin.

Ediția de față a proiectului „Lumină, tradiție, credință” a fost găzduită de Colegiul Silvic Gurghiu, participanții taberei unind într-o armonie deplină poezia, priceasa și rugăciunea. În fiecare seară a fost oficiat Paraclisul Maicii Domnului, având loc și sfintirea icoanelor realizate de către copii împreună cu părintele Ioan Ionce, paroh al bisericii ortodoxe din comuna Vâlcelele, județul Călărași. Odată cu încredințarea că aceste activități desfășurate în cadrul celor cinci ateliere și-au atins pe deplin scopul, a fost certificată nu doar atitudinea, ci și implicarea elevilor participanți, rodul muncii și al dăruirii acestora fiind apreciat de către toți cei prezenți, care au admirat atât expoziția de icoane confecționate de elevi, cât și programul cultural-artistic alcătuit din privesne închinăte Maicii Domnului.

Tabăra a început cu o rugăciune de binecuvântare, oficiată de către părintele inspector Claudiu-Dorin Chiorean, care, prin coordonarea și îndrumarea sa, a făcut posibilă includerea proiectului

în CAER 2018. Acest proiect a reunit aproximativ 50 de elevi, majoritatea ai școlii organizatoare, precum și câțiva membri ai cercului de Religie „Rază de lumină”. De asemenea, au luat parte elevi din județele Harghita, Călărași, Prahova, Iași, Bistrița-Năsăud sau Alba, coordonați de către cadrele didactice și personalul specializat în educarea și îngrijirea copiilor. Activitățile propuse au fost dintre cele mai variate și atractive, având un caracter inovator precum și spirit civic, cultivând valori duhovnicești sau morale. Activitățile taberei s-au desfășurat în cadrul a cinci ateliere, coordonate de către 15 îndrumători.

La final, părintele protopop Valentin Vârva și părintele inspector Claudiu-Dorin Chiorean au rostit cuvinte de învățătură, felicitând inițiativa acestui proiect. Fiecare participant a plecat mai îmbogățit din punct de vedere spiritual, icoanele sfințite sau obiectele confecționate cu măiestrie la atelierul „Artă și îndemănare” reprezentând dovada vie a participării lor în cadrul acestei tabere. În final, organizatorii au adus mulțumiri tuturor celor care au contribuit la buna desfășurare a activității, respectiv elevilor, profesorilor îndrumători, dar și tuturor sponsorilor. Având în suflet bucuria succesului, cadrele didactice care au activat în cadrul proiectului privesc cu încredere spre viitor, încercând să contureze încă de pe acum următoarea ediție a acestuia. Strădania și dăruirea lor, precum și bunăvoința oficialităților au fost răsplătite cu diplome, dar mai ales cu zâmbetele calde ale copiilor fericiți, care au adus slavă și mulțumire lui Dumnezeu.

✱ Pr. Iustin Iacob

Vizită arhierească la Tabăra de la Mănăstirea Pătrângenii

Vineri, 10 august, a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a efectuat o vizită la Mănăstirea „Buna Vestire” de la Pătrângenii, unde se desfășoară Școala Națională de Vară, organizată de Centrul de Creație și Cercetare Continuă „Sfântul Evanghelist Luca” din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, în parteneriat cu Mănăstirea gazdă. Genericul sub care s-a desfășurat evenimentul în acest an a fost „România, grădina Maicii Domnului”, fiind dedicat Marii Uniri a celor trei grădini, Transilvania, Țara Românească și Moldova.

Despre această frumoasă manifestare, Ierarhul nostru a spus: „Reprezentările iconografice realizate la Mănăstirea Pătrângenii, în Anul Centenar, se concentrează asupra chipului sublim al Maicii Domnului, fiindcă România Mare este grădina ei. Cunoaștem bine că Stăpâna noastră din cer a ocrotit neamul românesc de-a lungul zbuciumatei sale istorii. Găzduind această tabără de creație, Mănăstirea noastră se înobilează și mai mult. Spun aceasta fiindcă artele frumoase sunt inerente vieții monahale alături de frumusețea trăirii duhovnicești care este adevărata filocalie”.

✱ Claudiu Popa

Rolul Maicii Domnului în iconomia mântuirii, reflectat în opera lui Mihai Eminescu

Un domeniu din activitatea scriitoricească a lui Mihai Eminescu mai puțin cunoscut cititorilor neavizați, dar în care marele poet și-a găsit în totdeauna o valoroasă și atractivă sursă de inspirație, cu variate mijloace și procedee de superioară exprimare artistică în opera sa literară, îndeosebi în poezie, este cel religios-bisericesc.

Deși preocupat și versat în mai toate marile probleme ale teologiei și gândirii religioase: teogonie, hristologie, soteriologie, angelologie, tanatologie etc., Mihai Eminescu n-a fost un teolog și nici un istoric al religiilor în sensul propriu și oficial al cuvântului; el n-a avut o pregătire specială didactică în acest sens. Și-a făurit – dacă putem spune așa – o „teologie” și o „filozofie religioasă” *sui-generis*, în care găsim multe identități și concordanțe, dar și destule discordanțe și inadverențe cu doctrina Bisericii: cu axiomele și speculațiile ei dogmatice transcendente, cu normele și principiile ei de morală, ce decurg din „raportul liber și conștient al omului, ființă creată, cu Dumnezeu, ființă necreată, dar creatoare”, cum, didactic, este definită religia.

Sfânta Fecioară Maria, Maica Domnului, pe care Poetul a menționat-o de multe ori în versurile și în proza sa beletristică, i-a inspirat, între altele, două poezii de profundă sensibilitate, sinceritate și devoțiune: *Rugăciune și Răsai asupra mea*.

În prima poezie, „Maica Preacurată și pururea Fecioara Maria”, pe care o numește și „Lucașul mării”, dându-i astfel valoare de simbol: călăuză pe marea vieții, precum și „regină peste îngeri”, subliniind prin aceasta înalta vrednicie de care se bucură între sfinții lui Dumnezeu, dar și „Lumină dulce, clară”, ca semn al bunătății și curăției, este invocată să-și „pogoare privirea-i adorată” asupra suferințelor oamenilor – ale căror ecou s-a făcut Poetul – și să-i ridice „din valul ce îi băntuie”. O variantă a acestei Rugăciuni cuprinde versurile: „O, Sfântă Marie! / Regina tărilor / Și acutul soliilor, / Nădejdea corăbiei / Și pavăza săbiei, / Limanul sărmanilor / Și soarele anilor / O, Maica-ndurărilor, / Lucașul mării, / Ne dă bucurie, / Sfântă Marie, / O, Sfântă Marie!”.

În cea de-a doua poezie, *Răsai asupra mea*, Sfânta Maică și pururea Fecioară este invocată de poet într-un moment de mare cumpănă sufletească și criză de credință, când îi cere să-și coboare privirea-i „plină de milă caldă” peste „noaptea gândurilor” sale, să-i trezească, să-i reînsoțiească „speranța” ce „stă să moară” și să-i „redea credința din tinerețe”: „Răsai asupra mea, Lumină lină, / Ca-n visul meu ceresc de-odinioară; / O, Maică sfântă, pururea Fecioară. / În noaptea gândurilor mele, vină! / Speranța mea, tu n-o lăsa să moară, / Deși al meu e un noian de vină, / Privirea ta de milă caldă, plină, / Îndurătoare-asupra mea coboară. / Străin de toți, pierdut în suferința / Adâncă a nimicniciei mele, / Eu nu mai cred și n-am tărie. / Dă-mi tinerețea, redă-mi credința / Și reapar din cerul tău de stele, / Ca să te-ador de-acum în veci, Marie!”. Întâlnim în versurile acestor două poezii, trăită și mărturisită la cea mai înaltă tensiune emoțională și frământare sufletească expiatoare, expresia, poate, a celor mai sincere, mai fidele, mai curate și mai pline de admirație sentimente față de „Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii” din întreaga lirică românească.

În unele poezii eminesciene, Sfânta Fecioară Maria servește ca termen de comparație în treapta superioară sau ca model iconografic. Astfel, chiar la începutul Lucașului, frumusețea fetei de împărat este asemuită cu cea a Sfintei Fecioare în raport cu ceilalți sfinți: „Și era una la părinți / Și mândră-n toate cele, / Cum e Fecioara între sfinți / Și luna între stele” – aici cuvântul „mândră” având vechiul înțeles popular de „frumoasă”, „încântătoare”. În *Venere și Madonă*, poem cu substrat moral, construit pe antiteza sfințenie-păcat, bine-rău, Sfânta Fecioară Maria e investită cu valoare de simbol al frumuseții și al purității morale, în contrast cu frumusețea fizică a Venerii antice. După cum Rafael, marele pictor al Renașterii, prin celebrele sale Madone, a divinizat femeia, conferindu-i însușiri și atitudini dumnezeiești, tot așa poetul, în viziunea sa, a transfigurat femeia, a idealizat-o, făcând-o „prototipul îngerilor din senin”, transfigurare de care – spre marea lui decepție – aceasta, prin comportarea ei, s-a arătat însă nevrednică, rămânând femeia obișnuită.

Mihai Eminescu, cu siguranță că este poetul român care nu poate fi egalat și, în același timp, face parte din galeria celor mai mari oameni de cultură din literatura universală. Prin el, poezia românească a urcat pe cele mai înalte culmi. Genialitatea și talentul artistic deosebit l-au așezat pe un loc demn, în rândul celor mai mari poeți.

Prof. Forin Bengean

Pelerinaj cappadocian (VIII) Sfârșitul călătoriei

Trebuie să ajungem la Istanbul, așa că autocarul străbate sutele de kilometri ale podișului anatolian. Peisajul e deosebit. La poalele dealurilor uriașe, pârjolite de arșița verii, aceleași terenuri agricole cultivate impecabil. Într-un orașel, număr nouă moschei! În coastele dealurilor stâncoase se văd cariere de marmură. Spații mari, deschise, păduri de pini. Pădurilor li se acordă o mare atenție. Câmpuri de bumbac cultivate și culese manual, pentru ca populația din zonă să aibă de lucru.

În Ankara, antica Ancyra, se spune că s-a născut regele Midas, cel care orice obiect atingea se prefăcea în aur, până și mâncarea. Metropola așezată într-o zonă muntoasă, întinsă pe coastele munților din jur, e mai mult un oraș rezidențial. Vechiul oraș a trăit mereu sub amenințarea invadatorilor. Se vizitează Mausoleul lui Kemal Atatürk. Construcția e uriașă, iar stilul arhitectonic amintește de un templu grecesc cu elemente hitite și anatoliene. Ar mai fi multe obiective de vizitat: Citadela, Moscheea Kocatepe din secolul al XVI-lea, o replică a Moscheii Albastre din Istanbul, Templul lui Augustus, Coloana lui Iulian, Bogazkale, capitala Imperiului hitit la 26 km. est de Ankara. Dar cum timpul ne presează, ne îndreptăm spre Istanbul, pe străvechiul drum al legiunilor romane și al Bizanțului. De la Ankara la Istanbul peisajul e deosebit de frumos.

A doua zi avem un program de vizită, iar Catedrala „Sfânta Sofia” este primul dintre obiective. Retrăiesc emoțiile anului trecut. Recunosc „Pătratul încoronării” locul unde se încoronau bazele. Cine vede pentru prima oară „Sfânta Sofia”, rămâne extaziat. Cine o vede pentru a treia, a patra oară, simte o căldură sufletească, o bucurie interioară, o pace deosebită, urmată la ieșirea prin Vestibulul Războinicilor de un regret amarnic, uneori cu lacrimi.

Renunț să mai văd Tokapi-Serai, iar pentru că Biserica „Sfânta Irina” este închisă publicului, caut

ceea ce n-am văzut anul trecut: Muzeul Mozaicurilor. Ajuns în fața porții sunt cuprins de emoție și inima îmi bate cu putere, pentru că aici se află tot ce a mai rămas din Palatul Sacru, Marele Palat Imperial bizantin, care a uimit o lume întreagă prin splendorile sale. Înainte de a intra în Muzeul propriu-zis, e o curte. Coloane de marmură, unele mai păstrează capitelluri ce susțineau bolți, în picioare sau răsturnate, amintesc de Marele Palat de odinioară. Dar ce este Muzeul Mozaicurilor la urma urmei? Este vechea Sală de Aur a Palatului Imperial. Săliile actuale, descoperite prin 1930, fac parte din sutele de săli decorate cu mozaicuri ale Marelui Palat. Erau de fapt galeriile acoperite care duceau de la apartamentele imperiale spre o curte interioară și tot printr-o galerie acoperită, în katisma (loja) imperială din Hipodrom. Mozaicurile înfățișând scene pastorale, de vânătoare, polite altădată cu aurul cel mai fin, datează din secolul al V-lea. Privite acum și se par șterse, pline de praful secolelor, dar atunci... și acum sunt uimitoare; 1500 de ani au trecut peste ele și sunt tot acolo. Prin aceste galerii au trecut toți împărații și toate împărătesele Bizanțului. Ce privesc eu acum au privit și ei... Toată istoria bizantină s-a perindat în decursul secolelor prin aceste săli aurite. E atâta tăcere în jur, parcă timpul s-a oprit aici, în Sala de Aur a vechiului Palat Imperial.

Mă reîntâlnesc cu grupul de pelerini care s-a oprit apoi pentru închinare și rugăciune la moaștele Sfinților Trei Ierarhi de la biserica „Sfântul Gheorghe” a Patriarhiei Ecumenice, la biserica din Vlaherne, „Izvorul Tămăduirii”, Chora cu fastuoasele ei mozaicuri, vizitate și în primul pelerinaj la Constantinopol. Căutăm urmele martirilor brâncoveni la închisoarea *Edicule* (a celor șapte turnuri). Pe vremea lui Teodosie al II-lea, s-au ridicat patru turnuri lângă Arcul de Triumf construit de Teodosie I în 390. Arcul de

Triumf a primit numele de „Poarta de Aur”. Intrarea se făcea prin trei porți, dintre care cea din mijloc e de-a dreptul uriașă. Acum e înfundată cu cărămizi, dar și așa mai păstrează mărimea de odinioară. Pe aici își făceau intrarea împărații Imperiului de Răsărit, întorși victorioși din campaniile războinice. Sultanul Mehmet al II-lea a mai construit trei turnuri. Înainte de a fi închisoare, a slujit ca trezorerie. În dreapta se află „Turnul Ambasadorilor”, unde erau închiși ambasadorii țărilor aflate în război cu Înalta Poartă. În turnul din stânga, în apropiere de Poarta de Aur, se spune că ar fi fost închiși brâncovenii. Se mai păstrează scândurile mari, late, pe care erau întinși condamnații. Cei închiși erau aduși și siliți să privească de undeva de sus tortura. Camera de tortură are legătură cu marea printr-un tunel îngust. Pe acolo erau aruncate trupurile. Edicule e înfiorătoare. Se spune că puțini dintre cei care intrau aici mai ieșeau vii. Unele celule au scrijelite nume pe pereți. Se poate ieși deasupra turnului, pe creneluri.

La câțiva km de Istanbul se află localitatea Selim Pașa. E vechiul Epivat, locul nașterii Cuvioasei Parascheva. De la Epivat pornim spre Edrine (Adrianopol), iar de aici spre granița cu Bulgaria. După 12 zile în care am străbătut în jur de 4.000 de km., ne întorcem acasă.

Pr. Cornel Marcu

Să ne uităm la Sfântul Ioan Botezătorul, prietenul Lui Hristos, și să ne minunăm de smerenia lui!

Smerenia este maica virtuții, nu te lasă să te socotești mai bun decât aproapele tău. Dacă Sfântul Ioan Botezătorul, cel sfințit din pânțele maicii sale, atât de mult a postit și s-a smerit, cum trebuie să fie smerenia, nevoințele și postul nostru, a celor ce suntem plini de păcate?

Să ne uităm la Sfântul Ioan Botezătorul: n-a fost om născut din femeie mai mare decât el, cel mai mare decât toți prorocii, prietenul lui Hristos, și, cu toate acestea, zice: „Nu sunt vrednic să dezleg nici cureaua de la încălțăminte Lui”, iar la Iordan, se oprește cu sfială: „Doamne, Tu trebuie să mă botezi pe mine și nu eu!”. Vedeți, aceasta este smerenia, dușmanul de moarte al mândriei: să fii plin de daruri și de vrednicii și să te consideri mai nevrednic decât toți; aceasta este micșorarea sufletului.

De obicei, noi oamenii suntem plini de mândrie, ne socotim mai buni decât semenii noștri. Cel

evlavios se crede mai evlavios decât ceilalți și se uită de sus la ei; tânărul se crede mai frumos, cel isteț mai priceput, cel bogat mai vrednic; fiecare se crede mai bun, mai presus decât ceilalți. Aceasta este mândria, din care izvorăsc toate relele: zavistiile, certurile, uciderile. Dimpotrivă, smerenia este maica virtuții, nu te lasă să te crezi mai bun decât aproapele tău: niciodată să nu-l crezi mai prejos decât tine, totdeauna să ai despre el o părere mai bună decât despre tine.

Iată cele două unelte cu care putem micșora pe omul cel vechi din noi, pentru ca să crească omul cel nou întru Hristos: postul și smerenia. Cu aceste două cununi s-a împodobit cel mai mare decât toți cei născuți din femei, Sfântul Ioan Botezătorul, și cu ele trebuie să se împodobească tot creștinul. Acestea împreună, după cum ne învață Sfinții Părinți, alcătuiesc plinătatea tuturor virtuților. Ele îl micșorează pe omul de păcat din noi și ajută

să crească omul cel duhovnicesc. Și, lucru minunat, cu cât ne micșorăm mai mult, cu atât ne facem mai transparenți, cu atât mai mult strălucește Hristos din noi, precum zice Apostolul, că nu mai trăiesc eu, ci Hristos Care este în mine.

Dacă Sfântul Ioan Botezătorul, cel sfințit din pânțele maicii sale, atât de mult a postit și s-a smerit, cum trebuie să fie smerenia și nevoințele și postul nostru, a celor ce suntem plini de păcate! De aceea, postul și smerenia trebuie să ne însoțească în toate zilele vieții, pentru că ele ne fac asemenea cu marele prooroc și înaintemergător Ioan; ba și mai mult, ne fac asemenea cu Dumnezeu, Care să ne învrednicească și să ajute să ne înnoim și noi sufletește, cu rugăciunile Sfântului și marelui Său prieten, Ioan Botezătorul.

*** *Părintele Petroniu de la Prodromu*, Editura Bizantină, București, 2015, p. 471-472.

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

Ce ritual liturgic se săvârșește în naos și de ce pronaosul este considerat un spațiu liturgic pentru botez și pocăință?

Partea cea mai mare a bisericii este naosul, care înseamnă navă. Această denumire vine de la faptul că biserica simbolizează corabia în care credincioșii plutesc pe valurile ispitirilor vieții și se mântuiesc de primejdii, precum corabia l-a salvat și pe Noe de apele potopului. Naosul reprezintă corabia care duce în patria cerească pe creștinii care sunt călători pe acest pământ.

Această parte a bisericii a fost rezervată dintru început credincioșilor care iau parte activ la sfânta slujbă. Primul loc din acest spațiu eclezial îl constituie *soleea*, adică o parte mai înălțată, aflată înaintea catapetesmei, despărțită prin trepte de cealaltă parte a naosului. Soleea servește ca loc de unde se rostesc de către diaconi, și uneori chiar de către preot, ecteniile, adică acele cereri sau rugăciuni comune ale Bisericii, care cuprind toate nevoile credincioșilor la care aceștia răspund sau se asociază prin răspunsurile liturgice. Tot pe solee stau slujitorii bisericești în timpul săvârșirii înmormântării. De pe solee se citește la Sfânta Liturghie și Evanghelia, de aici arhiereul împărtășește binecuvântarea în timpul Sfintei Liturghii și tot pe solee, în fața ușilor împărătești, se face împărtășirea credincioșilor. Pe solee stăteau odinioară împărații și cetele de cântăreți.

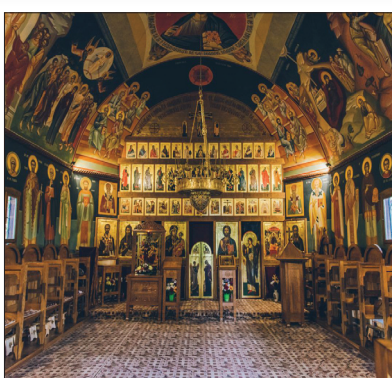
În restul naosului se desfășoară o parte din ceremoniile importante ale slujbelor de dimineață și de seară ale Sfintei Liturghii, aici au loc citirile din Psaltire și Apostol, ca și scoaterea spre sărutare a Sfintei Evanghelii. Tot în acest spațiu se săvârșesc hiroteșiile, adică slujbe prin care arhiereul acordă una dintre treptele clerului inferior de altădată (citeț, cântăreț sau ipodiaton) sau unul dintre rangurile onorifice ale clerului de mir (sachelar, iconom, iconom-stavrofor) și

ale celui monahal (sincel, protosincel, arhimandrit), ca și confirmarea într-o funcție bisericească administrativă (stareț, egumen, protoiereu, consilier, vicar).

În naos se săvârșește și slujba cununiei și a înmormântării, precum și două dintre slujbele zilnice „cea de seară și cea de dimineață” sau cu denumirea slavonă îndătinată: vecernia și utrenia. În naos se găsește și amvonul, adică locul din care se rostește predica și se citește Sfânta Evanghelie, o astradă mai înălțată, situată odinioară deasupra ușilor împărătești, astăzi într-o parte (stânga) a Bisericii. El simbolizează piatra mormântului de pe care îngerul a vestit învierea.

Pronaosul, așa cum îl arată și numele, „înainte de naos”, se întinde între ușa cea mare de pătrundere în biserică și naos. Se mai numește și *nartică*, după denumirea grecească, sau tinda bisericii. Este spațiul sau încăperea în care, în vremea veche, stăteau la slujbă diferite categorii de oameni, după starea pe care aceștia o aveau. Așa, de exemplu, aici erau îngăduiți catehumenii, adică acele persoane care se pregăteau să primească Sfântul Botez, penitenții, adică cei care se pocăiau pentru păcatele grave pe care le săvârșeau, și energumenii, adică cei posedați de duhuri necurate, asupra cărora se citeau exorcismele sau rugăciunile de înlăturare a lucrării diavolești, care au rămas până astăzi în slujba Botezului.

Pronaosul a fost și a rămas una dintre părțile importante ale lăcașului de cult ortodox. Deși categoriile de credincioși care-l popuiau odinioară au dispărut, totuși, i se păstrează rostul și simbolismul lui. Astăzi, aici stau, de regulă, credincioși de toate categoriile, în acest spațiu săvârșind-se anumite slujbe și rugăciuni bisericești, prevăzute de rânduielile canonice. Așa, de exemplu, pentru a păstra caracterul sau simbolismul lui de loc de pocăință, aici se săvârșește slujba

Litiei, în prima ei parte, rânduială care are un pronunțat aspect penitențial, de invocare a ajutorului lui Dumnezeu. Este slujba săvârșită în ajunul marilor sărbători și în cadrul căreia se binecuvântează artosele sau pâinile aduse de credincioși, care se împart la sfârșitul slujbei. Tot aici se săvârșesc unele din laudele bisericești, o categorie specială de șapte slujbe, prin care se exprimă lauda lui Dumnezeu, mulțumirea față de binefacere revărsate asupra noastră și se invocă mila și ajutorul Său. Între acestea, menționăm pavecernița, adică slujba de după vecernie (slujba de seară) și slujba de la miezul nopții, specifică vieții călugărești. De asemenea, tot în pronaosul bisericii este prevăzut să se săvârșască unele slujbe legate de nașterea unui copil, rugăciuni și rânduieli pentru mama care naște.

În pronaosul bisericii se săvârșesc două din Sfintele Taine ale Bisericii deosebit de importante: Botezul și Pocăința (Mărturisirea). De aceea, aici găsim vasul pentru săvârșirea Tainei Botezului numit colimvitră, cristelniță sau baptisteriu. Cât privește Pocăința sau Mărturisirea păcatelor, aceasta trebuie făcută înaintea icoanei Mântuitorului Hristos, așa cum cer cărțile de cult: de aceea în bisericile ortodoxe nu există confesionale proprii Bisericii catolice.

Nicolae D. Necula, *Biserică și cult pe înțelesul tuturor*, Editura Europartner, București, s.a., p. 28-32.

Poesis - Poesis - Poesis

Centenar
de Ioan Todorean
Aiud, jud. Alba

Faptele urâte n-au crezământ
De aceea se spune: după
Fapte ai și răsplată.

Centenar istoric legendar,
Tu care-al nost popor român,
L-ai înscris cu sânge-n calendar
Ziua „unirii” devenind stăpân.

E zi de sărbătoare, să ne unim
În cuget și-n simțire;
Avem același sânge să țintim
La fel spre pace și iubire.

Stăpân pe țară și pe neam
Stăpân la el acasă...
Asta am vrut și meritam
Să fim o țară și un neam.

Această zi de sărbătoare
Să aducă României bunăstare
Dorită de popor cu mare ardoare
Dă-ne, Doamne, binecuvântare...

A fost o lungă așteptare
S-a vărsat sânge cu găleata...
Dar a meritat că încoronarea
A venit iute ca săgeata.

Te rog...
de Pavel Moldovan
Alba Iulia, jud. Alba

Este-un centenar plin de amintiri,
De glorie prin vărsări de sânge,
De lupte grele, dar și de împliniri,
Atunci s-a dovedit că dreptatea-nvinge.

Te rog un lucru, Doamne,
Un lucru foarte mare
Știind cât sunt de ticălos
Dă-mi binecuvântare.

Istoria ne este ca oglinda
În care ne uităm la ce s-a perindat
Iar eroii ne sunt pildă
Mândră și demnă de urmat.

Căci vreau ca voia Ta s-o fac
Prin intima-mi putere
Cu Tine, Tată, să-mpac
Să uit orice durere.

E ziua „unirii” într-un glas
Să spunem: trăiască România
Să ne dăm mâna și pas cu pas
Să lăsăm în urmă ura și mânia.

Și-atunci, ca vulturul să zbor
Nu spre-a ucide-o pradă,
Ci ca în vecii vecilor
Ție să-ți fiu podoabă.

Patria și neamul românesc
Nu sunt de vânzare
Cei ce-o fac păcătuiesc
Și vor da odată socoteală,
Poate „sus” sau la răcoare...

Cuvântu-n suflet să-mi săgeți
Cu el să fiu totuna
Din inimă de tot să-mi ștergi
Minciuna și furtuna.

Nimic pe acest pământ
Nu rămâne fără plată

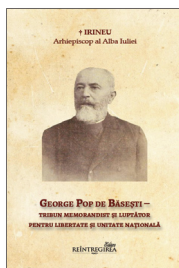
Aș vrea cu Tine să-mi petrec
Întreaga veșnicie,
De Ți-am greșit de zeci de ori,
Tu iartă-mi de o mie.

Cartea lunii

**George Pop de Băsești –
Tribun memorandist și luptător pentru
libertate și unitate națională**

Autor: † Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei
Editura: Reîntregirea
Nr. pagini: 48
Anul: 2018

Sărbătoarea Schimbării la Față în datinile și tradițiile populare românești

Arba și florile nu mai cresc și încep să se îngălbenescă (și tocmai de aceea se poate începe cositul otăvii și transformarea acesteia în nutreț pentru anotimpul răcoros), frunzele copacilor încep să ruginească și să se usuce, păsările se pregătesc să plece în țările calde și insectele și târătoarele cu sânge rece intră în pământ. Cu alte cuvinte, anotimpul de toamnă își intră în drepturi. Tocmai de aceea, această zi de cumpănă este un nou motiv pentru țaranul român să respecte o serie de tradiții și obiceiuri care țin atât de viața sa personală, cât și de natura înconjurătoare.

Astfel, în ziua de 6 august nu trebuie nicidecum să te cerți cu cineva, ba mai mult, trebuie să te împaci cu toată lumea până la această dată; în caz contrar, vei avea un an plin de certuri și de neînțelegeri cu cei din jur. În acest sens, copiii trebuie să se ferească de năzbătii, pentru a nu fi certați de către adulți; dacă acest lucru se va întâmpla, ei vor fi ocărăți și muștrați pe toată perioada anului. De asemenea, sărbătoarea Schimbării la Față reprezintă, în datina populară, un moment bun din care poți să

începi o viață nouă. Astfel, cei care sunt cuprinși de patimi grele trebuie să se roage cu ardoare în această zi, iar în schimb, Dumnezeu îi va ajuta să scape de vicii și să pună un început bun vieții lor. Interdicția de a se lucra în această zi de mare sărbătoare trebuie ținută cu sfințenie. În caz contrar, cei care muncesc vor avea soarta florilor care se îngălbenesc și se veștejesc pe zi ce trece. De asemenea, gospodinele nu spală rufele în această zi, tocmai pentru a fi ferite gospodăriile de ploșnițe și de alte vietăți parazite. Femeile au și ele câteva ritualuri specifice lor prin care fac prognoze pentru ultima parte a anului. Astfel, femeile însărcinate țin post în această zi, crezându-se că așa vor avea o naștere ușoară, iar copilul va fi sănătos. Tot acum, fetele nemăritate, după un post mai aspru, privesc la lumina lumânării, în miez de noapte, în fântânile din care nimeni nu băuse, în speranță că „apa se va tulbura și le va dezvălui chipul tânărului cu care se vor căsători” (Marcel Lutic, *Timpul Sacru. Sărbătorile de altădată*, Editura Kolos, Iași, 2009, p. 204).

După cum am spus și mai sus, dacă în tradiția populară avem o serie de obiceiuri privind viața personală a fiecăruia în parte, există și o serie de tradiții care țin de relația cu natura. Data de 6 august este ultima zi în care se mai pot culege plantele cu putere vindecătoare sau de leac: leușteanul, avrămeasa, busuiocul sau mușetelul. Tot acum, stupii trebuie aduși acasă, pentru că florile și-au pierdut dulceața și încep să se veștejească. Cei care suferă de vreo boală gravă trebuie să privească în această zi de sărbătoare stările de berze care pleacă spre țările calde, crezându-se că așa boala se va îndepărta. Există și două interdicții destul de interesante, care debutează cu ziua de 6 august. Astfel, începând de acum, nu mai este permis scăldatul în apele râurilor de munte, deoarece se crede că ele au fost pângărite de către cerbi, iar temperatura lor a scăzut considerabil. De asemenea, după această dată este interzis dormitul afară, dar și cu fereastra deschisă, tocmai pentru că timpul se răcește și apare riscul de îmbolnăvire. Se știe că la sat există obiceiul ca vara, după Sânziene, să se doarmă pe prispă, mai ales pentru că

temperatura permite acest lucru, dar această activitate se stopează după sărbătoarea Schimbării la Față. Tot acum, se poate face o prognoză a vremii pentru lunile care vor urma. Astfel, dacă vremea este însoțită și plăcută în data de 6 august, toamna va fi plină de belșug. În schimb, dacă timpul este ploios și mohorât, iarna va fi aspră și cu zăpadă din abundență.

Ca de fiecare dată, aspectul religios nu este lăsat deoparte în viața satului românesc în ziua Schimbării la Față. Se aduc la biserică coșuri cu diferite fructe din ogradă (mere, pere, prune și, în special, struguri) pentru a fi binecuvântate de către preot. În *Molitfelnic* găsim o rugăciune în acest sens, numită *Rugăciune la gustarea strugurilor în ziua de 6 august*. Această tradiție a aducerii strugurilor la altar este una destul de veche și este consemnată în canonul 28 Trulan: „De vreme ce am aflat că în felurile Bisericii, după ce se aduc struguri la altar, potrivit unui oarecare obicei care se ține (este în vigoare)... să fie socotit ca o pârgă, și preoții binecuvântând-o osebit (aparte) să o dea celor ce o cer pe aceasta, spre mulțumire

dătătorului rodurilor, prin care trupurile noastre cresc și se hrănesc după orânduirea bisericească”. (Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Sibiu, 1992, p. 121). Deși, canonul vorbește despre recomandarea de a nu se amesteca vinul euharistic cu mustul de struguri și nu menționează sărbătoarea Schimbării la Față, considerăm că acest obicei de aducere la biserică a strugurilor a ajuns, de-a lungul timpului, să fie legat de praznicul împăratesc menționat. Nu sunt uitați nici cei adormiți, iar în cinstea lor sunt împărțite ca și pomană fructele sfințite la biserică în ziua de 6 august.

Sărbătoarea Schimbării la Față, după cum am văzut, reprezintă sfârșitul timpului însoțit și călduros și începutul celui mohorât și friguros. Toate tradițiile și obiceiurile populare românești sunt legate de acest aspect. După ziua de 6 august, viața satului românesc intră într-o continuă pregătire pentru anotimpul de iarnă și de acum, obiceiurile și tradițiile se concentrează pe ideea timpului și a naturii care se degradează treptat și lent.

Andrei Motora

» continuare din pag. 2

Glasyul Evangheliei

A m spus și altădată, cu sufletul și conștiința uimite de lucrarea mâinilor lui Dumnezeu, că, pe calea mântuirii, *Dumnezeu nu are chipul neînțeleșului și singurătății, ci este îndeosebi Frumosul din visul omenirii și Lumina, pe care le vom „accesa”, doar dacă știm să renunțăm la orgoliu cu aceeași râvnă cu care renunțăm la smerenie și la neprihană, și cu aceeași ardoare cu care tânjim adesea după păcat* (...) Pentru că, timpul nu poate fi doar un joc de imaginație și nici doar implacabilul care ne măsoară mărginirea, ci iată-l, și ca timp psihic, de-a pururi înțelept și funcționând după cutumele lumii și epocilor ei, și aspirând, asemenea omului, să ocrotească și justifice păcatele și bucuriile, dramele și victoriile sufletului. Poate tocmai de aceea, septembrie are o luminozitate splendidă, pare mai spirituală, mai fascinantă, mai misterioasă și mai emotivă, mai copilărească și mai deschisă, tânjind printre cele treizeci de zile, și căutând să înțeleagă în ce măsură singurătatea-i și ruginiul frunzelor supraviețuiesc nepăsării noastre, invocate într-atât în numele preasfintei libertăți (...) Sau, altfel spus, când ești martorul unor nepotriviri în comunitatea, Biserica, lumea, visul, în care trăiești, nu poți fi detașat decât dacă ești tâmp, nepăsător, inconștient; altcum, simți nevoia, imboldul, de a acționa, de a face ceva, de a pune umărul, la salvarea frumosului fizic și psihic; chiar dacă o faci, cu satisfacția ușor egolatră, ca „liniștea ta visătoare și dorul tău teandric să nu se ducă pe apa sâmbetei”. Ne poate ajuta, în cauză, „dorința de a împărtăși charisma, bucuria de a mărturisi”; iar dacă

această bucurie, dorință, datorie, este tot una cu propria *cântare a cântărilor*, ei bine, atunci, vorba și viața noastră se exprimă *simbionic*, „una prin alta”, împreună întotdeauna, niciodată alături ori contradictoriu.

Duminica a 14-a după Rusalii (Pilda nunții fiului de împărat); Ev. Matei 22, 2-14;

Duminica a 18-a după Rusalii (Pescuirea minunată); Ev. Luca 5, 1-11;

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci (Convorbirea lui Iisus cu Nicodim); Ev. Ioan 3, 13-17;

Duminica după înălțarea Sfintei Cruci (Luarea Crucii și urmarea lui Hristos); Ev. Marcu 8, 34-38, 9, 1;

Duminica a 19-a după Rusalii (Predica de pe munte – iubirea vrăjmașilor); Ev. Luca 6, 31-36;

Cum putem deveni un *altul*, cum ne putem recondiționa și *reset* condiția de creștin, cum putem fi *aleșii* unei noi și salvatoare șanse prin exercițiul spontan, constant și sublim al venirii în fire, al umilinței și uimirii înaintea minunii, cum ne putem apăra de cotidianul care „ne transformă în automate, ne subjugă automatismelor și ne îndepărtează de la adevărata noastră cale” – acestea sunt întrebările / dilemele pe care trebuie să ni le punem și să le dezlegăm, de îndată și stăruitor, pentru a confirma, cum ar zice Sfântul Grigorie de Nazianz, că „omul este o a doua lume, marele în mic, suflet și trup”. *Spectacolul* înnobilării și sublimării naturii umane se întâmplă în lume, în acel segment pământesc de viață,

în care omul crește spre perfecțiune; întru împlinirea destinului pentru care a fost creat, cu condiția să se *lase* asistat de Duhul Sfânt; cu condiția să facă alegerea cea bună, să-și cunoască limitele, să fie pregătit pentru *nun-ta* la care va fi chemat să-și probeze calitățile creștine, veșmântul moral, tăria, preaplinul și sublimul iubirii; pentru clipa în care va fi îndemnat să privească mai adânc în ființa lui.

Morala, se zice, privește nu doar gândirea, ci mai ales simțirea; iar un suflet și un slujitor moral nu poate fi decât bun și onest, așa învățându-i pe oameni simplitatea, foloasele slujirii și minunea onestității și bunului simț; totul, în ceea ce înseamnă nemaiîntâlnitul și nepământescul slujirii lui Dumnezeu. Ceea ce metaforic, cu referire la destin, se poate accepta și în cauza slujirii, anume că slujirea cere oameni puternici, în stare să considere nu o povară, nu un pretext, nu o sinecură, ci calea, privilegiul și minunea actului în sine; oameni capabili să facă, prin slujirea lor, să strălucească în suferință un sens; *tocmai pentru că slujirea adevărată vorbește lumii de sensul metafizic, sublim, al suferinței, iar cei care dau suferinței un sens se ridică deasupra ei; mai mult, o convertesc în propria mântuire și o insinuează în lucrarea salvării umanului, cu condiția să o hrănească cu compasiune, atunci când nu mai poate jertfi*.

Lepădarea de sine, luarea / purtarea Crucii, alegerea bună, dreapta judecată, cinstea, devotamentul, curajul, propovăduirea, „este cotitura vieții, conversiunea și răsturnarea gândurilor, schimbarea istoriei inimii”; este blândețe și iubire și eliberare de orice eșec sentimental, este

sentimentul, dragostea și arderea răului din fiecare dintre noi, și veșnica dorință de bine și frumos, în împreuna petrecere cu Hristos și aleșii Lui. Niciodată nu putem fi credibili în demersul nostru, nu putem spune că exercităm deplin virtutea uitării de sine, dacă nu ne asumăm povara conștiinței și lucrarea mărturisirii; tocmai, pentru că spațiul nostru lăuntric, conștiința, dacă este curată, contribuie cu asupra de măsură la buna așezare a sufletului, tocmai ca sufletul să poată visa la un har învăluitoare și prielnic, „sub cerul lăcrimat și sfânt ca mirul”. Sentimentul și opțiunea lepădării de sine este pentru omul superior ceva ce se ițește din plinirea vremii și voii proprii, învăluite în delicatețea, misterul și lumina visului omenirii, acela de a-L vedea pe Hristos a doua oară venind pe pământ. Și așa, cel care se leapadă de sine, mărturisitorul, își urmează și acceptă soarta, nădăjduind, pe pământ, la puterea cu care credința poate înnobila un destin și poate pecetlui mântuirea sub umbra crucii (...) Nu doar Dumnezeu, ci și omul trebuie să fie ființă creatoare și născătoare de lucruri frumoase, minunate, îndeosebi – acesta este idealul. Luarea Crucii – asumarea consecințelor – ne identifică suveran. Doar așa, idealul depășește limita ideologică pur livrescă, de concept filosofic, și devine *modus vivendi* – și poate schimba la față atitudini, moravuri, convingeri, deprinderi; adică „lumea în care nimeni nu mai are răbdare cu nimeni”, ușor se va lucidiza și stămpăra; mai mult, lumea în care iubirea are preț contabil, carnal, ideologic, își va reveni în

sine, învățând, *primo*, de la *dezastrele* născute de impulsurile primare, apucături care nu se acceptă decât pe sine, și, *secundo*, experiind manifest bucuria de a trăi, a înțelege și a declama *frumos* viața.

Este o pericopă evanghelică cu un mesaj deopotrivă mareș, delicat și adesea greu de purtat; de fapt, ce sunt oamenii dacă nu fii ai aceluiași părinte, Dumnezeu-Tatăl, dacă nu ființe „pierdute în confuzia vieții, după actul căderii, de-a lungul timpului și de la o margine la alta a lumii”. Aceste ființe, adică noi, ne vom regăsi atunci când rățaciarea noastră se va converti în marea iubire, care presupune, implicit, iubirea vrăjmașilor. Pentru că este foarte relativ și subiectiv apelativul de vrăjmaș; tocmai, pentru că pentru creștinul adevărat, singurul dușman trebuie să fie păcatul. Rezultă, dar, că chiar dacă unii dintre semenii noștri ne sunt cei mai înverșunați dușmani, este imperativ să lăsăm în seama lui Dumnezeu actul judecății și al răsplății pentru păcatul lor, iar noi, dacă nu putem să îi iubim și să ne rugăm pentru ei, măcar să nu-i urâm. Doar așa, condiția noastră de creștini nu va fi una a neîmplinirii, a unei grave atitudini contradictorii și sinusoidale, care mai degrabă ne identifică cu o conștiință risipită, neformată și neașezată; cu un creștinism care ne face să ne gândim nu doar la *seninul* din ochii martirilor, pentru noi, oamenii prealumescului, cât, mai ales, la *tristețea* ochilor copiilor dostoievskieni (pentru avizați).

 Pr. Iosif Zoica

Preotul Ioan Toma (1948-2016) - în memoriam -

A m găsit de cuviință, acum când se împlinesc doi ani de la trecerea la cele veșnice a părintelui Toma Ioan, să aștern câteva crâmpoie din viața celui care a fost „doctorul sufletelor” bolnavilor de la spitalul din Ocna-Mureș, timp de peste 15 ani.

S-a născut în 5 august 1948 în localitatea Cisteiul de Mureș, județul Alba, din părinții, Ioan, de profesie miner, și Maria, casnică. Cursurile școlii primare le-a urmat între anii 1955-1962. Între anii 1962-1965 a urmat Școala Profesională cu profil mecanic la Grupul Școlar din orașul Câmpia-Turzii.

În anul 1965 s-a angajat ca lăcătuș mecanic la Institutul Metalurgic. Aiud, timp în care a urmat cursurile Liceului Teoretic „Avram Iancu” din Aiud, la seral, obținând în anul 1969 diploma de bacalaureat. În perioada 1969-1971 a satisfăcut serviciul militar, iar între anii 1971-1974 s-a angajat ca tehnician la Intreprinderea Locală Ocna-Mureș.

În perioada 1974-1977 a urmat cursurile Seminarului Special de la Curtea de Argeș. În anul 1977 s-a căsătorit cu tânăra Cornelia Oniga din localitatea Micoșlaca, județul Alba. Dumnezeu binecuvântându-i cu nașterea copiilor Ioan și Letiția.

În toamna aceluiași an a fost hirotonit pe seama parohiei Stăna de Mureș, cu filia Copand, unde a avut mai multe realizări, refăcând

din nou biserica, construind o nouă casă parohială și punând piatra de temelie a noii biserici și în filia Copand. În anul 1979, în urma examenului de admitere, a fost declarat reușit la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, pe care l-a absolvit în anul 1983. Din anul 1995 a fost numit la Capela Spitalului Orășenesc din Ocna-Mureș, fiind devotat cu timp și fără timp bolnavilor acestei instituții, aducându-le mângâiere și alinare, loc de unde s-a pensionat în anul 2011. Pentru tot efortul depus în slujba slujirii preoțești, a primit o diplomă de merit în anul 2010, de la Înaltpreasfințitul Andrei, pe atunci Arhiepiscop al Alba Iuliei.

A trecut la cele veșnice în august 2016, fiind înmormântat în Cimitirul orășenesc din Ocna Mureș. Un apropiat prieten al său, preotul Cornel Marcu, îl descrie în câteva cuvinte pe părintele Toma ca fiind „bonom, cu suflet bun și deschis, dedicat celor bolnavi, un sprijin și sfătuitor bun pentru fiecare, un slujitor dedicat Sfântului Altar și în particular un camarad de nădejde, având tot timpul la el glume de bun gust”.

Acum, la ceas de pomenire a preotului Toma Ioan, ne rugăm ca Domnul să-i facă parte de odihnă veșnică întru Împărăția Sa împreună cu toți sfinții.

 Pr. Augustin Orian

Părintele Vasile Cerghizan, lucrător în via lui Hristos

Preotul este persoana care transmite misterul credinței cu acele haruri invizibile destinate întregii umanități și oficiază cultul religios, fiind în această postură mijlocitor între om și Dumnezeu și reprezentant al semenilor săi în sfera sacrului, slujind unui ideal și învățăturii predate de Însuși Mântuitorul nostru Hristos.

Unul dintre aceștia este și părintele Vasile Cerghizan, slujitor al Altarului lui Hristos timp de aproape 50 de ani, trăind taina și prezența divină alături de turma încredințată spre păstorie. S-a născut la data de 23 martie 1947, în localitatea Seuca, județul Mureș, din părinții Ioan și Maria, fiind al doilea copil al familiei. A urmat clasele primare în localitatea natală și cele gimnaziale în comuna Gănești, județul Mureș,

apoi Liceul „Iacob Mureșan” din municipiul Blaj. Între anii 1967-1971, dragostea de Dumnezeu și învățătura creștină primită în sânul familiei, precum și exemplul fratelui Ioan, de asemenea preot, l-au îndemnat să urmeze calea cea îngustă care duce la Dumnezeu. Astfel că, în anul 1971, a absolvit cursurile Institutului Teologic de Grad Universitar din Sibiu.

La vremea rânduită, Dumnezeu i-a scos în cale pe tânăra de atunci, profesoara Dorina Popdan, alături de care a întemeiat o frumoasă familie, care mai târziu a fost încununată de venirea pe lume a celor doi fii, Vasile și Dorin.

La data de 1 august 1971, vrednicul de pomenire Înaltpreasfințitul Mitropolit Nicolae Mladin, prin punerea mâinilor, l-a hirotonit pe seama parohiei Iclandu Mare. După o păstorie de patru ani și numeroase realizări, printre care schimbarea acoperișului bisericii, împrejmuirea cu gard a casei parohiale și a bisericii, realizarea unui nou iconostas și ample lucrări de renovare a bisericii, dar și construirea unei noi case parohiale, a fost transferat la Parohia Sânpetru de Câmpie, unde a slujit timp de 40 de ani, fiind un neobosit lucrător în via lui Hristos până în toamna anului 2015, când s-a pensionat.

În perioada de păstorie, pe plan administrativ, parohia a cunoscut o frumoasă înflorire, ca urmare a strădaniei și implicării devotate a părintelui. Biserica a fost înfrumusețată prin pictură în tehnica fresco. Între anii 1994-1998, acoperișul din tablă a fost înlocuit, curtea bisericii a fost împrejmuită cu gard de beton, a fost înlocuit vechiul policandru, tetrapodele au fost executate din lemn sculptat, interiorul a fost înzestrat cu toate cele necesare cultului. De asemenea, nu a fost neglijat nici oficiul parohial, unde au avut loc lucrări de extindere și construire de anexe noi.

Osteneala nu a rămas nerăsplătită, astfel că în 25 octombrie 1998, în prezența credincioșilor, biserica a fost sfințită, iar părintele Vasile Cerghizan a primit distincția de *iconostavofor*. În conștiința credincioșilor, părintele Vasile Cerghizan a fost și este un exemplu de urmat, prin toată activitatea sa pe care a desfășurat-o timp de 48 de ani de preoție, cultivând și înmulțind ca pe o comoară darurile primite de la Dumnezeu atât în plan pastoral-misionar, cât și în plan administrativ.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să-i dăruiască sănătate și ajutor sfânt în continuare în slujirea Bisericii și a poporului binecredincios.

 Pr. Petrișor Muntean

Praznicul Schimbării la Față în viața monahului aghiorit

De secole, în fiecare an, în ajutorul praznicului Schimbării la Față, mai mulți monahi pleacă de la Marea Lavră cu animale de povară încărcate cu provizii, învelitori, veșminte, vase și cărți liturgice și urcă către „Muntele cel Sfânt” al Athonului, care se află la 2033 metri, deasupra norilor, unde se găsește un mic paraclis al Schimbării la Față a Domnului. Acolo, în ziua următoare, vor face priveghere mare de toată noaptea, așa cum se face la toate mănăstirile de la Sfântul Munte.

Urcând încet, încet, precum apostolii cu Iisus odinioară, pe „muntele înalt” (Mt. 17, 1), cântă imnuri ale înaintea prăznirii în ritmul dangătelor clopotelor de la gâtul catărilor. Pe cale, monahi din diferite părți ale Sfântului Munte, dar și pelerini de toate neamurile se alătură lor, toată această suită asemănându-se evreilor de altădată care, împreună cu prozeliti, se adunau din toate părțile Palestinei pentru a merge să sărbătorească în „casa Domnului” din Sion: „Și s-a veselit toată obștea lui Iuda și preoții și leviții, toată adunarea și străinii care veniseră din țara lui Israel și locuiau în Iuda” (II Paral. 30, 25). „Că acolo s-au suit semințiile, semințiile Domnului, după legea lui Israel, ca să laude numele Domnului” (Ps. 121, 4).

„Muntele cel Sfânt”, Athonul, care, când se înveșmăntează în straie albe de zăpadă, când reflectă razele soarelui ori nu se poate zări din pricina norilor, a fost hărăzit să devină „Muntele Luminii”, pentru că vechiul cuvânt „aithón” înseamnă roșiat, luminos, strălucitor. Vârful cel înalt al Athonului

lui reprezintă ceva cu totul special pentru toți monahii aghioriti. Ei văd acest munte ca pe un ax central care unește cerul cu pământul, ca pe un turn prin care rugăciunile lor urcă la cer, ca pe „așternutul picioarelor Domnului” (Ps. 109, 1), locaș ales al Maicii Domnului „Pantanassa”, Maica Luminii. Numeroase icoane o înfățișează pe Maica Domnului în ceruri, deasupra vârfului acoperit de zăpadă al Athonului, întinzându-și peste lume omoforul, Sfântul Acoperământ al rugăciunii ei. Tot acolo, după o tradiție veche, monahii urcă din când în când, ca într-un pelerinaj, ca să se roage mai aproape de cer, ca să primească de la Dumnezeu vreo „veste” în clipele de cumpănă.

Acolo, în secolul al X-lea, în ziua Schimbării la Față, ctitorul Mănăstirii Ivron, Cuviosul Eftimie, a văzut lumina lui Dumnezeu strălucind în chip de foc în timp ce liturghisea: „Dintr-o dată, o lumină nestăvilă ne-a orbit pe toți și pământul s-a zguduit și toți au căzut la pământ. Doar fericitul Eftimie, ca un stâlp de foc a rămas neclintit în fața Jertfelnicului”.

Patru secole mai târziu, Maica Domnului i s-a arătat Sfântului Maxim Kavsokalivitul, într-o aură de lumină și de miresme dumnezeiești, ținând în brațele sale pe Domnul, l-a binecuvântat pe cuvios umplându-l de dumnezeiască bucurie. Tot acolo, la câteva secole de la evenimentele acestea, care rămăseseră necunoscute, Gheron Iosif (†1959), marele ascet și părintele adevărat al renașterii de astăzi a tradiției rugăciunii minții la Sfântul Munte, l-a întâlnit pe tovarășul său de nevoie, Gheronda Arsenie (†1983), și a început lupta cea aspră

a nevoinței pe muntele Athonului. Iar de pe vârful acestui munte, într-o zi, când îl cuprinsese deznădejdea, o rază de lumină s-a prăvălit din înalt și i-a pătruns în inimă. Și, de atunci, precum odinioară pe Tabor, mintea lui nu a încetat să rămână unită cu Iisus în inima sa.

Micul paraclis al Schimbării la Față din Sfântul Munte Athos și impunătoarea cruce de metal ce se găsește pe stânca îngustă au o valoare simbolică deosebită și arată, ca două semne, unul îndreptat către cer iar celălalt către lumea de jos, cele două caracteristici ale comunității monahale, care înseamnă trăirea Crucii, participarea neîntreruptă și de bunăvoie la Pătimirile Domnului, fiind, în același timp, calea îndumnezeirii, o viață în lumina slavei eshatologice, pe care a descoperit-o Hristos, pentru o clipă, apostolilor săi, pe muntele Tabor.

Așa după cum Domnul a urcat pe munte ca să se roage (Lc. 9, 28), luând cu Sine doar pe trei dintre ucenicii săi, la fel și monahii, părăsind cele lumești, trăiesc în Sfântul Munte în „isihie și rugăciune”, trăiesc aici și acum în lumina Schimbării la Față. Pentru aceștia, Athosul este Taborul de odinioară, preînchipuire a Împărăției cerurilor.

Astfel, în noaptea praznicului, în paraclisul cel mic unde nu încap decât câțiva oameni – în timp ce ceilalți încearcă să se încălzească la focul ce arde tot timpul afară – vocile psalților sunt trâmbițele Bisericii, care vestesc lumii lumina cea veșnică.

Arhim. Emilianos Simonopetritul, *Cuvântări mistagice la sărbători*, Editura Evangelismos, Galați, 2016.

Patristica

Sfântul Tihon din Zadonsk

Această stea a sfințeniei ruse a văzut lumina zilei în 1724, în familia unui paraclisier sărac din satul Korețk, dioceza Novgorod. Fiind în mare mizerie după moartea timpurie a tatălui său, copilul mergea să lucreze la țărani pentru a-și câștiga pâinea zilnică. Evlavios și silitor la învățătură, a învățat la școala bisericească, apoi la Seminarul din Novgorod, unde a fost numit profesor de retorică după primirea diplomei. În timpul acestor ani când era încă profesor, avea sentimentul prezenței neîncetate a lui Dumnezeu și iubea să citească sau să cugete timp de nopți întregi. În cursul uneia dintre aceste privegheri, în vreme ce cugeta la fericirea veșnică, cerul s-a deschis deodată și o lumină de nedescris a strălucit înaintea lui, care a aprins în inima sa o dorință arzătoare pentru viața călugărească și pentru rugăciune. După patru ani, în 1758, el a fost tuns, călugăr cu numele Tihon, și după ce a fost hirotonit preot în același an, i s-a încredințat conducerea Seminarului din Tver.

Deși dorea să-și ducă viața de monah în liniște și rugăciune, el a fost ridicat la rangul de episcop la vârsta de 37 de ani, în 1761, și a fost îndată numit Episcop de Voronej, o dioceză cu o populație răzleată și pe jumătate barbară, a cărei cârmuire era foarte grea. El a început îndată a cerceta parohiile, a îndrepta relele și a îndemna fără întrerupere, atât prin predică, cât și în scris, la starea de curăție propovăduită de Hristos în Evanghelie. Mănat de mila și de zelul său, omul lui Dumnezeu nu și-a cruțat puterile sale și doar în cinci ani a trebuit să renunțe la sarcina sa, din pricina sănătății (1768). El s-a retras la modesta Mănăstire din Zadonsk, la 24 de kilometri de Voronej, pe malul Donului, unde a petrecut restul zilelor sale într-o nevoie plăcută lui Dumnezeu, zidind Sfânta Biserică prin rugăciunile sale și prin lucrările inspirate de Duhul Sfânt.

Chilia sa era lipsită de orice confort. În chip de pat, el avea un covor întins pe pământ și două perne, iar ca și acoperământ, o piele de oaie. Mai avea câteva icoane pe perete, o masă, un scaun și câteva cărți. Îmbrăcat cu o rasă de lână de rând și cu încălțări de scoarță împletită, el împărțea săracilor toată pensia sa și darurile care le primea. Nu ieșea decât pentru a participa la Sfânta Liturghie, cântând cu călugării în cor, dar neslujind niciodată el însuși. Se împărțea în totdeauna cu lacrimi, căci de altfel lacrimile curgeau todeauna din ochii săi, precum două izvoare de apă vie. După Liturghie, se ocupa de scrierea lucrărilor sale teologice și morale. În timpul mesei, puneă să i se citească

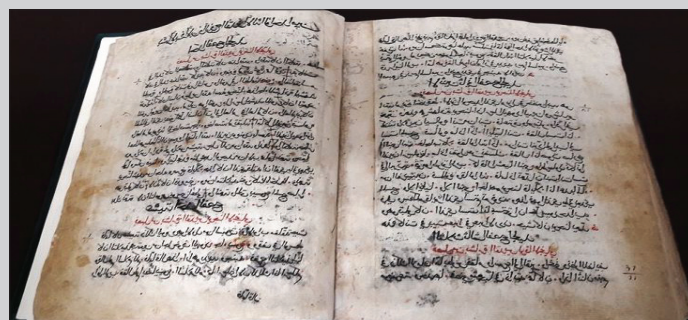
Vechiul Testament de unul din ucenicii săi și adesea, uitând mâncarea, începea să plângă, mai ales la lectura Prorocului Isaia. După masă, se odihnea o oră, după care citea Viețile Sfinților sau alte cărți. La vremea Vecerniei, puneă să i se citească Noul Testament și petrecea mult timp tăcuind locurile neclare ucenicilor săi. Dăruit cu o memorie neobișnuită, el îmbogățea aceste explicații cu numeroase citate din Scriptură, din Sfinții Părinți și din Viețile Sfinților. Când își dicta scrierile sale, cuvintele, inspirate de Duhul Sfânt, ieșeau din gura sa cu o asemenea rapiditate, că secretarul său nu avea timp să le scrie. Zăvorâtul din Zadonsk nu înceta să fie un păstor însetat să dobândească mântuirea poporului lui Dumnezeu și în multe sale scrieri, el dădea mărturie despre lumina lui Hristos.

În testamentul său, el scria, precum Sfântul Ioan Gură de Aur: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate! Slavă lui Dumnezeu că a avut grijă de mine, nevrednicul, prin pronia Sa. Slavă lui Dumnezeu pentru mângăierile care mi le-a dat când am fost necăjit... Câte binefaceri n-am primit de la el, câte daruri?”. Cinstirea a început îndată după moartea sa și s-a întins repede în tot pământul rus. El a fost canonizat oficial de Biserică în ziua dezgropării sfintelor sale moaște, în prezența unei mulțimi de mai multe sute de mii de credincioși, la 25 iulie 1861.

Sfântul Tihon din Zadonsk, *Dumnezeu în împrejurările vieții de zi cu zi*, Editura Sophia, București, 2011.

Actualitatea creștină

● Au fost restaurate opt manuscrise rare din Biblioteca Patriarhiei Alexandriei

Lucrarea scrisă de mână a Patriarhului Meletie Pigas (1468), cu titlul *Dogmatică*, precum și o Evanghelie arăbă în limba arabă (1473) din perioada mamelucilor fac parte dintre cele opt manuscrise restaurate din Biblioteca Patriarhiei Alexandriei. Meletie Pigas a fost patriarh al Alexandriei între anii 1590-1601, fiind întemeietorul primei școli creștine din Alexandria, pe lângă Mănăstirea Sfântul Sava. El a fost apropiat al Domnitorului Mihai Viteazul și a purtat o corespondență cu Ieremia Movilă.

Restaurarea a fost efectuată recent de către reprezentanți ai secției de Restaurare a manuscriselor din cadrul Bibliotecii alexandrine. Restauratorii au fost primiți marți, 7 august 2018, de Preafericitul Părinte Teodor al II-lea, Patriarhul Alexandriei, la reședința patriarhală, informează site-ul oficial al Patriarhiei.

Preafericitul Părinte Patriarh Teodor s-a arătat uimit de faptul că reprezentanții secției de restaurare au descoperit în timpul lucrărilor o pastorală semnată de Patriarhul Ecumenic Ieremia al II-lea, cel numit Trano.

Patriarhul Teodor a apreciat munca de restaurare și digitalizare a manuscriselor Bibliotecii Patriarhale și a mulțumit firmei A.G. Leventi pentru sprijinirea financiară a acestui proces de restaurare.

De asemenea, el a accentuat faptul că relațiile dintre Biblioteca Patriarhală și Biblioteca Alexandrina „aduc roade bogate și joacă un rol important în păstrarea bogăției culturale”.

Sursa: basilica.ro

Creștini, știati că... ?

● Mănăstirea „Sfânta Tecla” din Siria a fost redeschisă

Mănăstirea Sfântă Tecla se afla în localitatea siriiană Maaloula, la o altitudine de 1.600 m; localitatea este una cu populație aramean-siriacă și una dintre localitățile turistice ale Siriei, fiind locuit de melkiți, și se afla la o distanță de 65 de kilometri nord-est de Damasc. Localitatea este în mare măsură de confesiune creștină.

Mormântul Sfintei Tecla se afla în partea superioară a mănăstirii, spre acesta urcându-se pe scări de lemn și pământ, încă din momentul îngropării acesteia. Mănăstirea are aranjat și un muzeu ce păstrează numeroase unelte ieșite din uz, din metal sau lut, unele dintre ele datând încă din secolul al XII-lea. Această oază monahală este o mănăstire greco-ortodoxă. Ansamblul monahal a fost construit pe mai multe nivele de altitudine, la nivelul superior aflându-se o biserică nouă și modern utilată, cu un frumos dom și cu o răcoroasă peșteră.

Așezământul monahal și orfelinatul adiacent au avut mult de suferit în anul 2013, când membrii ISIS au ocupat orașul și au răpit 12 monahii din obștea mănăstirii de la Maaloula, acestea fiind eliberate în martie 2014. Începând cu acel an au început lucrările de reconstrucție la așezământul monahal, acestea fiind finalizate în proporție de 90%, după cum a declarat Părintele Ilias Adesea de la mănăstirea din Maaloula. Totodată, Părintele Ilias a precizat următoarele: „Maaloula a reînviat. Biserica a reînviat, 90% din lucrările de reconstrucție sunt finalizate. Siria devine treptat o țară pașnică”.

Preafericitul Părinte Ioan al X-lea al Antiohiei a vizitat așezământul monahal anul acesta în luna mai, pentru a verifica stadiul lucrărilor de restaurare. Părintele a afirmat că lucrările de reparații vor fi încheiate în termen de 2 săptămâni. „Mai avem de finalizat lucrările la etajele doi și patru și să ne conectăm pe rețeaua de electricitate ca să putem primi turiști și pelerini”. Așezământul monahal este inclus pe lista patrimoniului UNESCO.

Gheorghe Anghel

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei Iulie 2018

Duminică, 1 iulie ✧ A oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala mitropolitană „Sfinții Împărași Constantin și Elena” din Chicago – SUA, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae, Mitropolitul Ortodox Român al celor două Americi, și a adresat un emoționant cuvânt de învățătură românilor care trăiesc peste Ocean.

Luni, 2 iulie ✧ Alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae, a vizitat mănăstirile sârbești „Sfântul Sava” din Libertyville și „New Gracianica” din Third Lake (statul Illinois), mănăstirea grecească „Sfântul Ioan Gură de Aur” din Kenosha (statul Wisconsin) și Catedrala rusească „Acoperământul Maicii Domnului” din Chicago.

Marti, 3 iulie ✧ În metropola Chicago, a vizitat mai multe obiective importante: Universitatea din Chicago, *Willis Tower*, cea mai înaltă clădire din Statele Unite ale Americii, precum și Catedrala greacă „Buna Vestire”. De asemenea, în cimitirul *Oak Woods*, a săvârșit o scurtă slujbă de pomenire la mormântul marelui savant Mircea Eliade și al soției sale, Christinel.

Duminică, 8 iulie ✧ A asistat la Sfânta Liturghie săvârșită la Schitul „Hristos Pantocrator” din municipiul Alba Iulia.

Marti, 10 iulie ✧ În localitățile Bucerdea Vinoasă și Cricău din județul Alba, a poposit în mijlocul familiilor greu încercate de inundații, adresându-le cuvinte de mângâiere și încurajare.

Joi, 12 iulie ✧ A oficiat slujba de binecuvântare a Așezământului social „Acoperământul Maicii Domnului” din comuna Unirea, județul Alba, după care a oferit mai multe daruri persoanelor vârstnice ocrotite aici. În continuare, a efectuat o vizită la Centrul de zi pentru copii „Sfântul Serafim de Sarov” din localitatea Războieni, județul Alba.

Vineri, 13 iulie ✧ La Centrul eparhial a primit în audiență pe părintele prof. univ. dr. Mihai Himcinschi, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia. De asemenea, a primit vizita unui grup de copii și tineri din localitatea Răzeni, Republica Moldova.

Duminică, 15 iulie ✧ A asistat la Sfânta Liturghie săvârșită în biserică parohiei „Sfânta Ecaterina” din municipiul Alba Iulia și a rostit cuvântul de învățătură.

Luni, 16 iulie ✧ A vizitat șantierul de pictură al bisericii „Sfântul Mare Mucenic Mina” din incinta Schitului „Hristos Pantocrator” din municipiul Alba Iulia.

Miercuri, 18 iulie ✧ La Centrul eparhial, a primit în audiență o parte dintre membrii Consiliului parohial al parohiei „Sfântul Antonie cel Mare” din Alba Iulia.

Joi, 19 iulie ✧ A efectuat o vizită pastorală în parohia Abrud-Sat, protopopiatul Câmpeni.

Vineri, 20 iulie ✧ De hram, a liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul” de la Albac, protopopiatul Câmpeni. La momentul potrivit, l-a hirotonit diacon pe tânărul Daniel Lazea.

Sâmbătă, 21 iulie ✧ A efectuat vizite pastorale în parohiile Valea-Dobrii, Gîrde-Bistra și Mușca din protopopiatul Câmpeni, însoțit fiind de către părintele protopop Radu Culda.

Duminică, 22 iulie ✧ A resfințit biserica din parohia Ocoale, protopopiatul Câmpeni, după care a săvârșit Sfânta Liturghie, în cadrul căreia pe diaconul Daniel Lazea l-a hirotonit preot pe seama parohiei Ghirbom, protopopiatul Alba Iulia. La sfârșitul slujbei, părintelui paroh Ioan Bota i-a oferit *Diplomă de vrednicie*.

Luni, 23 iulie ✧ În parohia Alba Iulia Cetate I, protopopiatul Alba Iulia, a oficiat slujba punerii pietrei de temelie pentru noua biserică ce se va zidi aici având hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”.

Miercuri, 25 iulie ✧ La Centrul eparhial, a primit vizita domnului Simion Drăgoi, președintele de onoare al Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, Filiala Alba Iulia, și a domnului colonel (r) Vasile Ungur din Târgu-Mureș.

Vineri, 27 iulie ✧ A liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon” de la Oașa, protopopiatul Sebeș, care în această zi și-a sărbătorit hramul. De asemenea, s-a întâlnit cu cei peste 200 de tineri prezenți la *Tabăra internațională*, cărora le-a adresat un vibrant cuvânt despre modul în care pot trăi în lumină și deveni lumină pentru cei din jurul lor.

Sâmbătă, 28 iulie ✧ În biserică „Înălțarea Domnului” - Catedrala mare din municipiul Târgu-Mureș, a oficiat Taina Cununiei pentru tinerii Emanuel și Alexandra Zavate. De asemenea, a participat la deschiderea *Festivalului Văii Mureșului*, ediția a XIV-a, desfășurată în comuna Răstolița (jud. Mureș), adresând celor prezenți un cuvânt despre importanța cultivării valorilor spirituale și etnice ale românilor.

Duminică, 29 iulie ✧ A săvârșit slujba de târnosire a bisericii din parohia Sînpaul, protopopiatul Târgu-Mureș, după care a oficiat Sfânta Liturghie. La sfârșitul slujbei, părintele paroh Teodor Vidican a fost hirotesit *iconom-stavrofor*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Marti, 31 iulie ✧ A efectuat o vizită pe șantierul vechii biserici parohiale din parohia Bucerdea Vinoasă, protopopiatul Alba Iulia, unde se efectuează lucrări de reabilitare.

A consemnat
Eugen Bărbăian
Secretar eparhial

●● Evenimente

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a târnosit biserica din filia Făget, parohia Crăciunelul de Sus, protopopiatul Blaj

În ziua de 5 august, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a sfințit biserica din filia Făget, parohia Crăciunelul de Sus, protopopiatul Blaj, după care a săvârșit Dumnezeiasca Liturghie. În această comunitate mică, de numai 28 de persoane, păstorește cu râvnă apostolică preacucernicul părinte Daniel Cirebea.

Numele localității Făget vine de la pădurea de fagi din apropiere, dar și de la pârâul care străbate această așezare. Biserica actuală de piatră a fost construită în anul 1872 pe locul vechii biserici, mărturie fiind cele 15 icoane care sunt date de specialiști în

jurul anului 1750 și care sunt realizate de iconarii școlii de pictură din Feisa.

Adresându-se celor prezenți, Arhipăstorul nostru, referindu-se la puterea credinței, le-a zis că ea este izvorul mântuirii și al frumosașelor împliniri, dar și busola călău-

zitoare pe marea învolburată a vieții acesteia. La finalul slujbei, preotul paroh a fost hirotesit întru *sachelar*, iar cei ce s-au ostenit cu înfrumusețarea bisericii au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Pr. Petrișor Muntean

Arhipăstorul Alba Iuliei a resfințit biserica din filia Vălenii de Mureș, parohia Aluniș, protopopiatul Reghin

În data de 12 august, Înaltpreasfințitul Irineu, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a resfințit biserica „Sfântul Ierarh Nicolae” din filia Vălenii de Mureș, parohia Aluniș, protopopiatul Reghin. Numele acestei localități pitorești, denumită astfel încă din anul 1918, vine de la „vale”, deoarece face referire la Valea râului Mureș.

Construcția locașului bisericesc a început în anul 1979, pe locul fostei biserice de lemn. Din anul 2014, prin purtarea de grijă a părintelui paroh Eugen Doroftei și a Consiliului parohial, au început lucrări

ample de renovare a bisericii: s-au înlocuit obiectele de cult, s-au recondiționat pardoseala și tâmplăria bisericii, s-au refăcut acoperișul și exteriorul bisericii.

Prezența Ierarhului în mijlocul credincioșilor de aici a fost un prilej de mare bucurie duhovnicească, de întărire în credință și imbold pentru a duce până la capăt Postul Adormirii Maicii Domnului. Pentru bogata activitate, părintele paroh a fost hirotesit întru *sachelar*, iar binefăcătorii bisericii au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Pr. Petrișor Muntean

Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Ierarh Nicolae” de la Lăpușna, protopopiatul Reghin

A doua zi după Praznicul Adormirii Maicii Domnului, Arhipăstorul Alba Iuliei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a slujit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Lăpușna, cu ocazia sărbătoririi celui de-al doilea hram, „Sfinții Martiri Brâncoveni”. Starețul acestui așezământ monahal este părintele protosinghel Arsenie Boariu.

Biserica de lemn, care este monument istoric din secolul al XVIII-lea, a fost pusă în valoare prin înființarea mănăstirii de aici în anul 1997. După venirea primilor viețuitori, au început lucrările de construcție la chili-

ile călugărilor și la arhondaricul pentru găzduirea pelerinilor.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul nostru, vorbindu-le pelerinilor prezenți, a spus: „Legea românească este proprietatea noastră spirituală și națională cea mai de preț, care ne

legitimează, la modul ființial. Mărturia de mucenicie creștină a Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu pecetluiește puterea credinței ortodoxe românești în istorie și în sufletele noastre”.

Pr. Petrișor Muntean

REDACȚIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ”

Președinte: **Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU**, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor șef: Pr. Oliviu **Botoi**;
Redactori: Pr. Nicolae **Aloman**; Andrei **Motora**;
Colaboratori: Pr. Petrișor **Muntean**, Arhid. Rafael **Orzei**, Pr. Iosif **Zoica**;

ISSN 1222-2313

Abonamentele se fac la orice Oficiu Poștal din țară sau direct prin mandat poștal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ” pe 2018 și adresa completă sau prin e-mail: editurareintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poștale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
ALBA IULIA
Concepție grafică și tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman